

Guia per a la creació d'una rúbrica d'avaluació d'activitat d'aprenentatge

A continuació, trobaràs un recurs que t'ajudarà en la construcció d'una rúbrica precisa i eficient, assegurant les seves dues dimensions: l'acreditativa i la formativa.

Pas 1. Resultats d'aprenentatge

- Tingues present i clar tot allò que demana l'activitat d'aprenentatge per a la qual crearàs la rúbrica.
- Identifica **quins resultats d'aprenentatge es contemplaran en avaluar**.
 - És imprescindible que estiguin relacionats amb la demanda de l'activitat o la demanda d'aprenentatge a avaluar.

Pas 2. Criteris d'avaluació

- Tenint en compte els resultats d'aprenentatge i/o competències en relació amb cada aspecte que demana l'activitat, estableix els **elements clau que es valoraran** en l'execució de l'estudiant.
 - En establir-los, tingues present que els elements a avaluar han de ser **observables i mesurables**.

Per exemple:

No és observable ni mesurable	És observable i mesurable
Discutir sobre els riscos per a la salut que es deriven de la inacció climàtica.	Analitzar de forma crítica els riscos per a la salut que es deriven de la inacció climàtica.
Prendre consciència de la importància de lluitar contra el canvi climàtic.	Descriure arguments a favor de la lluita contra el canvi climàtic.

- A més, és imprescindible que siguin **mútuament excloents** entre ells, és a dir, que ens assegurem que un no avalua tot o part del que ja s'està avaluant amb un altre dels criteris establerts.

Per exemple:

No són mútuament excloents	Són mútuament excloents
Presenta algunes alternatives innovadores i pros i contres a la solució d'un problema.	Presenta pros i contres a la solució d'un problema.
	Presenta algunes alternatives innovadores.

- Evita escollir-ne d'excessius, intentant seleccionar aquells que siguin realment **prioritaris** per a donar compte de què demana l'activitat.

Pas 3. Nivells d'assoliment

- Determina els **nivells d'assoliment dels criteris** que es consideraran.
 - Poden ser **qualitatius** (per exemple: insuficient, acceptable, bo, excel·lent) o **quantitatius** (per exemple: 1, 2, 3, 4).
 - Valora quants nivells serà necessari contemplar en funció del que s'està avaluant, i quants et serà possible i realista definir, ja que han de ser **mútuament excloents** entre ells (en el cas dels nivells, sempre tenint en compte que cada nivell ha de recollir els aspectes que es consideren assolits en els nivells anteriors). **S'aconsella no establir menys de 3 ni més de 5**, així com **valorar si és necessari o no un nivell d'assoliment intermedi** (per exemple, el nivell 2 si es considera un total de tres nivells, o el nivell 3 si es considera un total de cinc nivells).
 - El **nom** de cada nivell d'assoliment ha de ser **prou clar i complet** per a donar compte de l'assoliment esperable en aquell nivell.

Pas 4. Descriptors de nivell

- Per a cada nivell d'assoliment, especifica en detall què s'espera que aconsegueixi l'estudiant per a cada criteri d'avaluació.
 - Fes servir **frases curtes**. Si vols expressar alguna idea més extensa o complexa, intenta estructurar-la en idees més petites o directes.
 - Fes servir **llenguatge clar**, tant **objectiu** com et sigui possible i **orientat a l'estudiant**. És a dir, posa't en la seva pell i assegura't que a

l'estudiant, en consultar-ho, li quedarà ben clar què és el que s'espera que assoleixi i mostri. Evita fer servir termes ambigus o termes que no quedin descrits en el sentit d'indicar els **aspectes observables que en donaran compte**.

- En les teves descripcions **indica allò positiu o aconseguit** total o parcialment que és necessari assolir per situar-se en un determinat nivell, i també **allò no aconseguit** que el caracteritza (excepte per al nivell d'assoliment més alt de tots, que es considera que seria l'excel·lència i, per tant, no contemplaria mancances o aquestes serien en molt petit marge, si interessa o és realista deixar un petit marge de flexibilitat).
- Sempre que et sigui possible, fes un esforç per elaborar aquestes descripcions **en sentit positiu**, fins i tot quan estàs indicant mancances o aspectes erronis.

Per exemple:

En lloc de dir...	Millor dir...
L'estudiant fa servir moltes paraules sobre els planetes i les sap contextualitzar bé quan escriu sobre ells.	L'estudiant fa servir amb precisió el vocabulari específic de l'assignatura, demostrant comprensió dels termes científics i la seva aplicació correcta.

Pas 5. Feedback formatiu

- **Per tal d'assegurar** que el retorn que faràs a l'estudiant tindrà **caràcter formatiu**, planifica **complementar el feedback que oferiràs** amb la rúbrica amb una altra acció de feedback. Per exemple, pots afegir un comentari de feedback qualitatiu per a cada criteri d'avaluació concretant, en el cas de cada estudiant, la descripció genèrica que li ofereix la rúbrica per al nivell en què se situa.
 - Recorda que la rúbrica per sí mateixa no ofereix feedback personalitzat.
 - En construir aquests missatges de feedback que complementin i personalitzin el feedback aportat per la rúbrica, tingues en compte incloure **aspectes ben aconseguits**, aspectes **no aconseguits** o erronis, les **raons** per les quals no s'han aconseguit o no són correctes i, molt important, **suggeriments o orientacions que ajudin l'estudiant a millorar** en allò que necessita fer-ho.

Pas 6. Aplicació i consistència

- **Assegura que la rúbrica s'apliqui de manera consistent entre els diferents avaluadors**, si n'hi ha (per exemple, els **diferents professors col·laboradors** d'una mateixa assignatura i/o activitat, o els estudiants si és que proposaràs aplicar la rúbrica mitjançant una estratègia d'**autoavaluació** o de **coavaluació** per part de l'estudiantat).
- Comparteix la rúbrica amb els diferents avaluadors abans de l'inici de l'activitat o demanda d'aprenentatge a què està vinculada. Explica'ls-hi en què consisteix, com ha estat estructurada i com poden fer-la servir ells i els estudiants, durant el procés i en avaluar.
- Fins i tot, si consideres que cal, pots plantejar una petita prova o testeig de la seva aplicació per part dels diferents avaluadors, abans de l'aplicació definitiva.

Pas 7. Transparència i comprensió

- **Comparteix la rúbrica amb l'estudiantat des de l'inici**, des del mateix moment en què publiques l'enunciat de l'activitat a on està vinculada.
- Recorda que això és **fonamental** perquè la rúbrica compleixi un dels seus objectius principals com a instrument d'avaluació i aprenentatge: permetre a l'estudiant **conèixer què s'espera que assoleixi** i mostri, i **autoregular-se** durant el procés de resolució de l'activitat o demanda d'aprenentatge que se li fa. Cap al final del procés, també li permet comprendre en major mesura **com ha estat avaluat** (i puntuat, si és el cas) i **per què**.
- Si els avaluadors són professorat, no hauràs fet el pas 7 amb l'estudiantat, per tant, en aquest moment, en compartir-la amb els estudiants, **explica a l'estudiantat de què es tracta una rúbrica i com està estructurada**, per tal que pugui comprendre-la en major mesura. Explica'ls també **com poden fer-la servir** durant el procés perquè els ajudi a autoregular-se. Si veus que plantegen dubtes al respecte, mostra't disponible per a atendre'ls.

T'animes a aplicar aquests passos a la construcció d'una rúbrica per a una activitat o repte d'una de les teves assignatures? Endavant!

Un cop hakis creat una primera versió de la teva rúbrica, pots aplicar [aquesta checklist](#) (clica per poder descarregar-la). T'ajudarà a revisar la teva rúbrica i a acabar d'ajustar-la, si és el cas.